

SPOLUAUTORKA
MARKÉTA
DERDÁKOVÁ

ILUSTRÁCIE
VIKTORIA
RADUSHYNSKA

O Detských
POCITOCH

IRYNA ZELYK

NEZASTAVITEĽNÍ

„Ale nám dnes krásne svieta slnko!“

vydýchne si mama nahlas povzbudivým hlasom a stisne pritom synovi jeho malú, teplú ručičku. Potom na neho uprie svoj pohľad plný lásky, pokory a vďačnosti a čaká, čo odpovie.

„Slnko svieta krásne vždy, mami, nie iba dnes,“

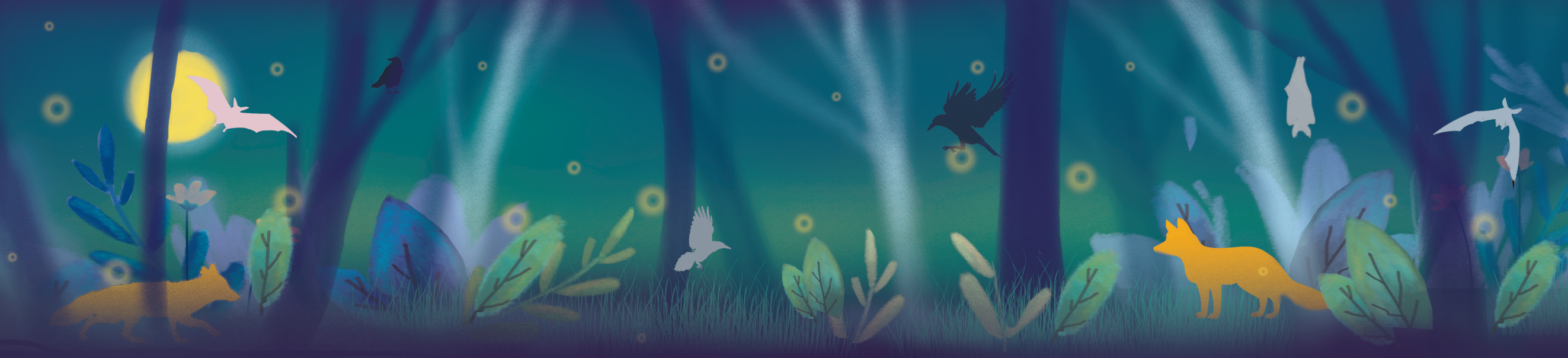
odvetí po chvíľke ticha Miško a kráčajúc ďalej si s radosťou užíva prechádzku.

Tento týždeň sú už tretíkrát v lese. Páči sa mu len tak sa túlať po svahoch s čerstvo vyrastenou jarnou trávčkou medzi voňavými stromami. Predtým tak často na prechádzky s rodičmi nechodili.

Trávili spolu oveľa menej času. Škola, práca, krúžky, domáce úlohy... Toto všetko sa zmenilo jedného dňa, keď mama vyhlásila, že od zajtra sa do školy nejde a všetci ostanú chvíľku doma. Všetci spolu. Odvtedy ide Miškov život síce rovnako ďalej ako predtým, pretože **ŽIVOT JE NEZASTAVITEĽNÝ**, len sa nevidí s kamarátmi a na výlety do lesa si dáva rúško, na ktoré si nakreslil úsmev.

„Mami, povieš mi prosím všetko, čo vieš o tom víruse, kvôli ktorému sme zostali doma?“ začne malý modrooký chlapec, ktorému vytrčajú kade-tade spod čapice ryšavé kučeravé vlasy.

„Všetko?“ s nadšením sa opýta mama a oči jej zažiaria. Miluje debaty so svojim synom a teraz na ne majú dostatok času. Konečne sa nikam neponáhľajú. Aj keď stále pracuje, má dosť energie na hĺbavú, hoci aj dlhú debatu, pretože už niekoľko dní ostáva doma.

„Áno. Neviem, prečo si dospelí myslia, že my deti ničomu nerozumieme,“ bez pochybností to vyhrkne z Miška.

„Si vedkyňa, určite mi o tom porozprávaš veľa zaujímavého.“

Mama sa nadýchne.

„Ľudia v poslednej dobe veľmi zasahujú do prírody. Napríklad ničia prirodzené prostredie, v ktorom žijú divé zvieratá, a tak sa s nimi dostávajú do veľmi úzkeho kontaktu. Preto sa niektoré vírusy, baktérie alebo parazity zo zvierat na nás prenášajú. Vírus sa môže dostať z jedného zvieratá na druhé a následne aj na človeka, u ktorého spôsobí ochorenie. Odborne sa to nazýva zoonóza. Vírusy sa veľmi rýchlo prispôbia novému hostiteľovi a začnú sa tak ľahko šíriť priamo medzi ľuďmi.“

„Takže vírusmi sa môžeme nakaziť aj od zvierat?“ nechápavo pokrčí čelo Miško.

„Sú zvieratá, ktoré už dlho žijú v blízkosti človeka. Voláme ich domáce - mačky, psy, kravy, prasatá, sliepky, morky, kone... Chováme ich vo vhodných a hygienicky nezávadných podmienkach pod kontrolou veterinárov. Tieto zvieratá nám veľmi dobre slúžia. Niektoré z nich sú pre ľudí aj obživou. Potom sú tu voľne žijúce divé zvieratá, napríklad netopier, šupinavec, myš, had, vrana, líška a iné. Tie sa však môžu stať takzvanými rezervoárovými hostiteľmi, čiže prenášačmi napríklad vírusov, ktoré môžu u ľudí spôsobiť ochorenie aj napriek tomu, že zvieratám neškodia. Práve preto by sme mali prírodu rešpektovať a nenarúšať hranice života divokej zveri. Tak ako ona nenarúša tie naše.“

„To je naozaj zaujímavé!“ poznamená Miško a s otvorenou pusou vyčkáva, čo mama povie ďalej.

„Vieš, Miško, ja osobne si myslím, že sme už prekročili všetky pravidlá prírody, s ktorou by sme mali žiť v súlade.“

„Čo to znamená, mami?“ zvedavo sa pýta chlapček.

„Nerešpektovať prírodu si nemôžeme dovoliť, pretože je našou súčasťou. Ak s ňou nebudeme žiť v harmónii, bude to mať nepriaznivé následky. Napríklad takmer nezastaviteľný vírus.“

„Stále ale nerozumiem, prečo sme doma, keď nie sme chorí,“ nechápavo krúti hlávkou Miško. „Už som veľakrát ochorel a nikto okrem mňa doma nezostal. A teraz je doma skoro celé Slovensko.“

„Tento vírus, miláčik, sa medzi ľuďmi šíri veľmi rýchlo,“ povie mama a pozerá na neho, ako zádumčivo hľadí do zeme.

„A môže byť nebezpečný pre tých, ktorí majú slabšie zdravie alebo sú starší, ako napríklad naši starkí.“

„Takže sme doma aj kvôli nim, aby sme ich ochránili?“

„Presne tak, srdiečko.“

„Chápem. Tak si teda počkám na stretnutie s kamarátmi, aj keď mi už dosť chýbajú...“ chápavo povie malý chlapec. Pozrie sa na oblohu, privrie oči a rozmýšľa. Po chvíľke sa rozhodne v zaujímavej debate pokračovať:

„A čo ďalšie by sme ešte mohli urobiť preto, aby sme vírus zastavili?“

„Umývať si poriadne ruky,“ s úsmevom na perách odpovedá mama. Je jej to už smiešne, keďže v poslednej dobe má pocit, že túto vetu opakuje častejšie ako synove meno.

**„Áno, áno! Miško, umy si ruky!
Miško, už si si umyl ruky? Miško,
dúfam, že si si nezabudol umyť ruky!“**
hneď začne žartovať malý humorista
a potom sa spolu s mamou rozosmejú.

„A ešte: Miško, daj si papuče!“
robí si mama srandu sama zo seba
a jej syn vybuchne od smiechu.

„A ešte: Miško, ľúbim ťa!“
doplní Miško a pozrie na mamu. Zbadá malé
slzy lásky a šťastia v jej pekných očiach. Potom
sa silno objímu. Za chvíľu prídu k jazierku, kam
mali namierené, sadnú si na lavičku a pozorujú
spolu jeho pokojnú hladinu. Všetky farby
navôkol už pripomínajú, že prichádza jar.

„Mami, nemôžeme sa len tak zastaviť. Čo by sme ešte mohli urobiť, aby sme pokorili ten vírus a získali späť dôveru prírody?“

„Život ide stále ďalej. My ľudia robíme chyby, ale

**V SRDCI NOSÍME DOBRO,
KTORÉ JE NEZASTAVITEĽNÉ.**

Najdôležitejšie je prijať situáciu takú, aká je.

Potrebujeme byť zodpovední a zostať doma tak dlho, ako to bude potrebné. A dodržiavať hygienu.

Tento čas je dobré takisto využiť na pestovanie vďačnosti, lásky k ostatným a návratu k prírode.

Spolu to zvládneme. Každý po svojom, a predsa spolu.“

„Áno, áno! Dospelí by sa mali naučiť viac sa tešiť z jednoduchých vecí,“ presvedčivo vyhlási malý chlapec. Potom sa postaví, aby mohol do jazera hodiť žabku.

„Mami, chcem, aby si vedela, že sa vôbec nebojím, lebo vidím, že ani ty sa nebojíš. A aj keď to možno bude znieť čudne, myslím si, že toto celé bude aj na niečo dobré.“

„Áno? A na čo?“ zdvihne mama udivene obočie.

„NAUČÍ NÁS TO BYŤ ZASE O TROCHU LEPŠÍMI.“

A... sme viac spolu.“ Obidvaja zostanú chvíľu ticho, pretože Miškov výrok nepotrebuje žiadnu odpoveď, ani poznámku.

„Mami, a môžem na tvoje, tatove a sestričkine rúško namaľovať takisto úsmev, keď prídeme domov?

ABY SME NEZABÚDALI BYŤ VĎAČNÍ A STÁLE SA USMIEVALI.“

NEZASTAVITEĽNÝ

Prvé vydanie

Autor © Iryna Zelyk, 2020

Spoluautor MVDr. Markéta Derdáková, PhD. -
vedúca oddelenia medicínskej zoológie na Ústave zoológie SAV

Illustrations © Viktoria Radushynska, 2020

Slovak edition © FemaleForce, s.r.o., Bratislava, 2020

Editorka Lucia Chynoranská

Dizajn a grafická úprava THIS IS LOCCO

ISBN: 978-80-973083-6 -0

EAN: 9788097308360

